

Parese av øvre skrå øyemuskel

ARTIKKEL

HAUGEN OH

STØLE MP

DANNEVIG L

NILSSON L

Sammendrag

Parese av øvre skrå øyemuskel (m. obliquus superior) er den hyppigste form for paretisk skjeling i strabismekirurgisk praksis. Det er dessuten den vanligste årsaken til kombinasjonen vertikal skjeling og tvangshodestilling.

Diagnosen stilles klinisk på bakgrunn av oppadskjeling (hypertropi) med størst skjelevinkel med øyeeplet i addusert stilling, samt økning av skjelevinkelen ved å skakke hodet mot den affiserte side. Hos mange pasienter domineres bildet av ensekundær overfunksjon av den ipsilaterale m. obliquus inferior.

Behandlingen er derfor i de fleste tilfeller etsvekkende inngrep (tilbakelegging) på denne muskelen. Vi presenterer et retrospektivt operasjonsmateriale på 22 pasienter med kongenitt (n = 16) og ervervet (n = 6) obliquus superior-parese. 20 pasienter (91%) ble primært operert med tilbakelegging av ipsilaterale m. obliquus inferior. Hos fem pasienter måtte vi gjøre to eller flere operasjoner. Sluttresultatet ble bedømt som vellykket hos 19 pasienter (86%) ut fra symptombedring og objektive målinger. Vi konkluderer med at operasjon for obliquus superior-parese i de aller fleste tilfeller gir et godt resultat.

Diagnosen kongenitt obliquus superior-parese bør overveies hos barn med torticollis.

Publisert: 30. mai 1998. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. februar 2026.